

Tartalom

Előszó	9
Bevezetés	11
A sejtek felépítése és működése	17
A sejtek kémiai összetétele	17
A sejtanyagcsere általános jellemzése	30
A sejt szerveződés	35
A sejtek anyagforgalma	47
A lebontó folyamatok	51
A felépítő folyamatok	58
A sejtciklus és a sejtosztódás	69
A genetika és a molekuláris biológia évszázada	78
A szövetek	86
Növényi szövetek	86
Állati szövetek	91
Az élőlények testfelépítése és rendszerezése	98
A rendszerezés alapelvei	98
A prokarióták rendszere	101
Baktériumok	102
Kékbaktériumok	104
Az egysejtű eukarióták országa	105
A gombák országa	108
A növények országa	111
A moszatok törzsei	111
Zuzmók	113
Mohák törzse	114
Harasztok törzse	115
A virágos növények törzsei	118
Az állatok országa	123
Szivacsok törzse	125
Csalánozók törzse	127
Laposférgek törzse	129
Fonálférgek törzse	131

Gyűrűsférgék törzse	132
Puhatestűek törzse	135
Ízeltlábúak törzse	138
Tüskésbőrűek törzse	145
Gerincesek törzse	146
A hajtásos növények életműködései	163
A vegetatív szervek	163
A magasabb rendű növények szaporodása és egyedfejlődése	171
Az emberi test felépítése és működése	175
A keringés	175
A táplálkozás	186
A légzés	195
A kiválasztás	203
Az immunitás	207
A bőr	214
A mozgás	218
Az idegi szabályozás	225
Az elemi idegi jelenségek	226
Az ember idegrendszerének felépítése és működése	232
Az érzékelés	250
A látás	251
A hallás	256
Az egyensúly-, a bőr- és az izomérzékelés	258
Kémiai érzékelés	261
A hormonális szabályozás	262
Egészség, stressz, szenvedélybetegségek	270
A szaporodás és az egyedfejlődés	276
A szaporítószervek	276
A terhesség és az egyedfejlődés	281
Genetika	289
Genetikai alapfogalmak	289
Egy gén által meghatározott tulajdonságok öröklődése	294
Az ivari kromoszómához kötött jellegek öröklődése	297
Két tulajdonság együttes öröklődése	299
Nem allélikus génkölcsonhatások	304
A mennyiségi jellegek öröklődése	310
Emberi tulajdonságok öröklődése	314
A genetikai állomány öröklődő megváltozásai	318
Evolúcióbiológia	323
Populációgenetika	323
Az evolúció genetikai háttere	328
Fajok keletkezése	334

Az evolúció bizonyítékai.....	337
Az élővilág evolúciója	343
Ökológia	350
A populációk jellemzése.....	351
A populációk kölcsönhatásai.....	359
A társulások tulajdonságai és változásai	363
Az ökológiai rendszerek anyag- és energiaforgalma	365
Biomok	370
Hazai társulások.....	374
A bioszféra jelene és jövője	378
A talaj.....	378
A víz.....	381
A légkör és az éghajlat	384
A bioszféra és az emberiség.....	389
Természetvédelem	395
Etológia	399
Öröklött magatartásformák.....	399
Tanult magatartásformák.....	401
Az állatok társas viselkedése	403
Az állatok kommunikációja	407
Az emberi magatartás alapjai.....	409
Függelék	414
Kémiai alapfogalmak.....	414
A biológiai szempontból fontos szerves vegyületek	417
A szénhidrátok.....	417
A lipidek	420
Az aminosavak.....	421
A nukleotidok.....	421
Biológiai fogalmak.....	423
Tárgymutató.....	425